

Edep röwṣen geljegiň kepilidir

Category: Jemgyýetçilik tankydy, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Edep röwṣen geljegiň kepilidir EDEP RÖWŞEN GELJEGIŇ KEPILIDIR

Öñem biriniň üsti görer ýaly dälmiş, kirmış. Oňa:

- Eşigiňi ýuwaýsaň bolmaýarmy? – diýipdirler.
- Ýuwsam, ýene kirlär-dä...
- Sen ýene-de ýuwaý.
- Nämə men bu ýalança kir ýuwmak üçin gelipmişimmi? – diýip, ol ýeserligini edipdir.

Ine, käbir ýaşlary göreniňde hem «Olar: «Men näme bu dünýä sakgal-murt syrmaga gelipmişimmi?» diýen pikire gulluk edýän bolaýmasyn» diýen oýlara berilýärsiň.

Özüňiz pikir edip görün. Yaş, ýaňy bir durmuşyň bosagasyndan ätlän oglanlara sakgal, murt nämä derwaýyska? Men ony käbir ýşnaksyz daşary ýurtlularyň (dürlí teleýaýlymlardyr internet sahypalaryndaky betsyýak sypatlaryna we) bolgusyz gep-gybatlaryna maýyl bolan işýakmaz, üpül-süpül bolup, hapa işlere ýmtylýan ýaşlarda görýärin. Men köpçüligiň gelim-gidimli ýerinde işleyärin. Käwagtlar gelýän-gidýän ýaşlara syn edýärin.

Bir gezek bir saryýagyz türkmen ýigidini (ýigit diýmäge-de namys edýän) gördüm. Äñinde seýrek çokga sakgal, çekgesinde uzyn zülpler, arkasynda ýaýlyp ýatan saçlar. Pikire gitdim: bu oglan wagtly-wagtynda saçyny bir ýuwýarmyka? Yöne saç ýuwulýana meňzeş däldi. Men onuň ýanyна baryp, bu bolup ýörşünüň näme lezzet berýändigini soradym. Ol bolsa:

– Yaşuly, bu zatlar şu zamanyň modasy, bize ýaraýar, siz bolsa durmuşdan yza galýarsyňyz – diýdi.

Mende onuň bu hapysa görnüşine bolan ýigrenç döredi...

Elbetde, sakgal-murtuň öz ýeri, ýörelgesi bar. Umuman, çensiz ösgün saç asla ula-da, kiçä-de gelşip baranok. Sakgal-murtly mesele ýasyň bir çene baransoň, teniňi, geýim-eşikleriňi, iň esasy-da kalbyň arassa saklap, baş wagtyna namaz okap, metjide gatnap, jemgyýete haýyrly işler bilen meşgul bolsaň, onda kada laýyk gelerem. Emma ýaş oglan ösgün saçly, çopür sakgal-murtly (tüýli aýaklaryny iliň gelin-gyzlaryna güjeňleýän ýaly aýagy şortikli) humarhanalarda, kafedir-barlarda özleri ýalyalar bilen keýp çekip, hil bir iş edýän ýaly bolup, ýörenlere adamlaryň ýekejesi-de bolaýypdyr diýmez, gaýtam olara bırhili gyáa göz bilen garalar. Egňi ak köýnek, gara balaklyja, kellesi tahýalyja (ýa-da tahýasız, tapawudy ýók) ýaş oglany göz öňüne getirip görün. Şol oglan arassalygyň, sadalygyň, durmuşa bolan höwesliligiň, ruhubelentligiň nusgasý ýalydýr, oňa hemmeler mähir bilen garaýandy.

Ýaşlar – biziň ertirimiz. Şolar näçe edepli, akyllı, medeniýetli bolsalar, geljegimiz hem şonça röwsen bolar.

Durmuşdaky bolmaýan, türkmençilige sygmadan zatlary hökman ýokardan biriniň aýdaryna-diýerine garaşman, ýerli-ýerden (dillenibermek we) düzedibermek biziň her birimiň borjumyzdyr.

Baýram AÝNAZAROW,

Aşgabat şäheri. Jemgyyetçilik tankydy